

Hälso- och sjukvårdsavdelningen
Staffan Thore
Tfn 018-611 60 19
E-post staffan.thore@region uppsala.se

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Svar på remiss om betänkandet En förändrad abortlag (SOU 2025:10)

Sammanfattning

Region Uppsala instämmer huvudsakligen i de förändringar som föreslås för att anpassa abortlagstiftningen till den medicinska utvecklingen och gravida kvinnors behov. Region Uppsala önskar lämna några synpunkter på innehållet i betänkandet.

Rätt till abort tydliggörs i lagen

Region Uppsala instämmer helt i att rätten till abort till och med graviditetsvecka 18 + 0 dagar tydliggörs i abortlagen.

Hälso- och sjukvårdens ansvar för abortvården

Region Uppsala instämmer helt i att hälso- och sjukvårdens ansvar att skyndsamt tillhandahålla abort tydliggörs i abortlagen samt att abort ska tillhandahållas av verksamhet som är särskilt anpassade för ändamålet.

Abort i hemmet

Region Uppsala instämmer helt i att abort ska kunna genomföras i hemmet med tydlig information och säker uppföljning. Region Uppsala arbetar ständigt med att utveckla våra möjligheter att erbjuda mer hälso- och sjukvård på distans via telemedicin och digital vård. Resurser som kan användas om behov av konsultation, uppföljning och stödsamtal uppstår vid abort i hemmet.

Barnmorskors ansvar för aborter

Region Uppsala instämmer helt i att barnmorskor ska få ett utökat ansvar för abortprocessen och att det är kunskap och kompetens som ska avgöra vem som får göra vilka insatser. En sådan utveckling ligger också i linje med hur Region Uppsala utvecklar vår hälso- och sjukvård för att klara dagens och framtidens utmaningar.

Rättsliga rådet

Region Uppsala instämmer huvudsakligen i att det kan behövas en översyn av Socialstyrelsens råd för vissa rättsliga, sociala och medicinska frågor (Rättsliga rådet) samt deras roll gällande aborter som sker efter graviditetsvecka 18 + 0 dagar.

Region Uppsala anser att det finns exempel på att nuvarande organisation av Rättsliga rådet lett till beslut utan transparens och att det i samverkan med att besluten inte kan överklagas kan leda till risk för godtyckliga bedömningar.

Tillstånd för sena aborter

Efter utgången av artonde havandeskapsveckan får abort endast utföras om Socialstyrelsens lämnar tillstånd till åtgärden via Rättsliga rådet. Idag anses gränsen för livsduglighet vara graviditetsvecka 21 + 6 dagar, enligt den praxis som tillämpas av Socialstyrelsen. Region Uppsala anser att det krävs en ökad samstämmighet och samverkan mellan regioner, Socialstyrelsen och staten om hur perioden mellan vecka 19 till vecka 21 + 5 dagar ska hanteras gällande tillstånd för sena aborter och vad Rättsliga rådets roll ska vara under den perioden.

Förskrivning av preventivmedel till asylsökande

I betänkandet på sida 53 står det följande: "Vuxna asylsökande har även rätt till preventivmedelsrådgivning men inte preventivmedelssubventioner, om inte preventivmedlet skrivs ut av legitimerad läkare i samband med vård som inte kan anstå."

Region Uppsala önskar uppmärksamma att även barnmorskor förskriver preventivmedel och borde kunna göra så även i detta fall gällande vård som inte kan anstå för asylsökande vuxna, inte endast läkare.

Juridisk könstillhörighet och rätten till abort

Region Uppsala instämmer i att alla gravida personer i Sverige ska ha samma rätt till abort, oavsett juridisk könstillhörighet. Samtidigt anser Region Uppsala att det finns ett värde i att begreppet "kvinna" fortsatt ges utrymme i lagtexten, då aborträtten är en fundamental kvinnorättsfråga.

För Region Uppsala

Helena Proos
Ordförande Regionstyrelsen

Johan von Knorring
Regiondirektör